

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 17.11.2025 г.			
82.	05.11.2025 г.	Уважаеми госпожи и господи, във връзка с процедура BG16RFPR001-1.008 „Въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията“, молим за Вашето разяснение по следните въпроси: В Приложение 18 Допустими видове технологии, в ниво 3 Видимост са описани следните характеристики на Индустриален интернет на нещата (Industrial Internet of Things – IIoT): • Свързани устройства и сензори: IIoT позволява интегриране на сензори в производственото оборудване и машини, които събират данни за работните параметри, качеството на производството и състоянието на оборудването в реално време. • Мрежи за комуникация: Данните се предават в реално време чрез различни комуникационни технологии (например Wi-Fi, 5G или Bluetooth) към централни системи за анализ. • Open Platform Communications (OPC) Unified Architecture (UA) Gateway При изискването на мрежи на комуникация са дадени примери само за безжични технологии (например Wi-Fi, 5G или Bluetooth). Моля са информацията допустимо ли е изискването да се изпълни чрез Ethernet-базирани индустриални мрежи? Липсата на безжична комуникация не изключва възможността да бъде въведена технология „Интернет на нещата“, тъй като в индустриална среда са налице различни възможности за обмен на данни между устройства, сензори и контролери които не се ограничават само до описаните мрежи за комуникации.	Съгласно Приложение 18 към Условията за кандидатстване за въвеждане на технологията <i>Индустриален интернет на нещата (Industrial Internet of Things – IIoT)</i> са необходими мрежи за комуникация като е уточнено, че данните се предават в реално време чрез различни комуникационни технологии. Изразът в скоби „(например ...)“ ясно показва, че изброените технологии Wi-Fi, 5G или Bluetooth, са само примери, а не задължителни елементи. В тази връзка посочените в запитването „Ethernet-базирани индустриални мрежи“ са допустим вид мрежи за комуникация за въвеждане на <i>Индустриален интернет на нещата (Industrial Internet of Things – IIoT)</i>.
83.	05.11.2025 г.	Уважаеми госпожи и господи, във връзка с процедура BG16RFPR001-1.008 „Въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията“, молим за Вашето разяснение по следните въпроси: Инвестицията в рамките на проектното предложение е автоматизирана линия със CNC управление, която се интегрира с използваната към момента система за управление на ресурсите. Оборудването отговаря на всички изисквания за въвеждане на технология Киберфизични системи (Cyber-Physical Systems – CPS), тъй като осигурява:	В случай че чрез предвиден за придобиване по проекта актив (каквото би могъл да е посочената в запитването „автоматизирана линия със CNC управление, която се интегрира с използваната към момента система за управление на ресурсите“) ще се въведат две или повече технологии от Индустрия 4.0, то за всяка една от тях (както за определената за водеща, така и за допълнителната/ите технология/и, които се въвеждат чрез актива), следва да са изпълнени всички конкретни изисквания за съответната технология, посочени в Приложение 18 към Условията за кандидатстване. В тази връзка и предвид информацията в запитването, чрез описаната автоматизирана линия следва да се въведат съгласно дефинициите в Приложение 18, както посочената за водеща технология

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		- Интеграция на физически и цифрови системи: CPS комбинират физическите производствени системи с цифрови модели, позволявайки на машини и оборудване да комуникират и да адаптират своето поведение спрямо текущите данни. Това дава възможност за по-голяма видимост и контрол върху целия производствен процес. - CPS осигуряват интеграция на множество източници на данни от различни източници (машини, сензори, ERP, MES, EAM, CMMS, CAD и др.) и предоставят обобщена информация за вземане на решения. Линията въвежда и технология Индустриален „Интернет на нещата“ (Industrial Internet of Things – IIoT), но водещата е Киберфизични системи (Cyber-Physical Systems – CPS). В този случай задължително ли е за допълнителната технология да са изпълнени всички изисквания, посочени в Приложение 18 (Свързани устройства и сензори: IoT позволява интегриране на сензори в производственото оборудване и машини, които събират данни за работните параметри, качеството на производството и състоянието на оборудването в реално време; Мрежи за комуникация: Данните се предават в реално време чрез различни комуникационни технологии (например Wi-Fi, 5G или Bluetooth) към централни системи за анализ; Open Platform Communications (OPC) Unified Architecture (UA) Gateway), за да получи кандидата 15 точки по критерий за оценка 1. Въведени технологии от Индустрия 4.0 в резултат на проекта. Благодаря, предварително!	„Киберфизични системи (Cyber-Physical Systems – CPS)“, така и допълнителната технология – „Индустриален интернет на нещата (Industrial Internet of Things – IIoT)“. Допълнително, в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване следва да се представи обосновка, от която да е видно как конкретният дълготраен актив по Елемент А, заложен за придобиване в бюджета на проекта, ще доведе до въвеждане на водещата и допълнителната/ите технология/и от областта на Индустрия 4.0, включени в Приложение 18. В проектното предложение кандидатите могат да заявят технологии от различните групи, посочени в Приложение 18, в зависимост от нуждите им и типа инвестиция. Допълнително, моля запознайте се с разясненията по въпрос № 76. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение. Окончателното решение относно оценката по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение.
84.	05.11.2025 г.	Здравейте, в приложение Видове допустими за подкрепа технологии от областта на Индустрия 4.0 към Технология Индустриален интернет на нещата (Industrial Internet of Things – IIoT) има разписано Мрежи за комуникация: Данните се предават в реално време чрез различни комуникационни технологии (например Wi-Fi, 5G или Bluetooth) към централни системи за анализ. Моля за разяснение какво се разбира под "централни системи за анализ"? Какъв анализ се очаква да се прави - анализ на работата на машината или анализ на изработваната поръчка?	„Централни системи за анализ“ в определението за технологията „Индустриален интернет на нещата (Industrial Internet of Things – IIoT)“, посочено в Приложение 18 към Условията за кандидатстване означават информационни системи, които събират, съхраняват, обработват и анализират данни от свързани устройства, сензори, машини и др. Централните системи, към които се предават данните могат да бъдат например SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition), MES (Manufacturing Execution System), ERP (Enterprise Resource Planning) и др. „Централните системи за анализ“ могат да бъдат налични в предприятието или да бъдат придобивани по проекта по преценка на кандидата. По отношение на втория въпрос от запитването, възможен е както оперативен/ технически анализ на работата на оборудването

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Хубав ден!	(натоварване, мониторинг на параметри като температура, налягане, вибрации, обща ефективност, енергийна ефективност, предиктивна поддръжка и др.), така и производствен/ бизнес анализ на поръчките като последващ, вторичен анализ на данните (обем на произведените детайли от машина; връзка между машинни параметри и качествени показатели на изделието, разход на ресурси по поръчка – материали, време, енергия, операторски труд; сравнение на реално изпълнение спрямо планираното; запис на всички производствени параметри за всяка изработена партида или детайл и др.). В тази връзка на оперативното ниво машината може да се наблюдава в реално време (чрез OPC UA и SCADA/MES), на аналитично ниво – данните да се обединяват, за да се правят бизнес анализи за производството, поръчките, качеството и ефективността (в общия случай IIoT технологията е интегрирана за целта с ERP или друг вид система за оптимизиране на управленските и производствените процеси). В зависимост от нивото на интеграция на IIoT технологията и целта на внедряване, както и от нуждите и спецификата на дейността на предприятието, отговорност на кандидата е да избере типът анализ.
85.	05.11.2025 г.	Здравейте, Предприятие А е 100% собственост на лице 1, а предприятие Б е собственост на лице 1 и лице 2, като всяко от лицата притежава по 50% от капитала на дружеството. Лице 1 и лице 2 са съпрузи, а предприятие А и предприятие Б осъществяват дейност на вертикално свързани пазари. Може ли да сметем, че предприятие А и предприятие Б са свързани по смисъла на ЗМСП, на база обстоятелствата, описани в горния текст?	В запитването Ви не се съдържа цялата необходима информация за предоставянето на еднозначно становище относно липсата или наличието на отношения на свързаност. За да е налице свързаност между две или повече предприятия чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, е необходимо кумулативно да са изпълнени следните две условия: 1/ предприятията да осъществяват което и да е от отношенията, посочени в чл. 4, ал. 5 от ЗМСП, и 2/ предприятията да извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или на вертикално свързани пазари (определения за „съответен пазар” и за „вертикално свързани пазари” са представени в § 1, т. 7 и т. 8 от Допълнителните разпоредби на ЗМСП, а за „съответен пазар” – и в § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на конкуренцията). В тази връзка и предвид информацията в запитването в случай че предприятие А и предприятие Б извършват своята дейност на вертикално свързани пазари, би следвало да е удовлетворено второто горепосочено условие. С оглед първото условие препоръчваме да се изследват хипотезите, посочени в чл. 4, ал. 5 от ЗМСП по отношение на физическите

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			лица, описани в запитването. Обръщаме внимание, че предвид посоченото в запитването обстоятелство за наличие на семейни отношения между физическите лица – собственици на предприятие Б, има възможност да бъде удовлетворена една или повече от хипотезите, посочени в чл. 4, ал. 5 от ЗМСП. В случай че и двете горепосочени условия са изпълнени, разглежданите предприятия А и Б биха били считани за свързани по смисъла на ЗМСП. С оглед коректно определяне на отношенията на свързаност и/или партньорство с други предприятия, и респективно на категорията на кандидатите, можете да се запознаете с изискванията на ЗМСП, както и с Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (Приложение 4 към Условията за кандидатстване). В допълнение уточняваме, че окончателно становище относно липсата или наличието на свързаност може да бъде предоставено само от страна на екипа по договаряне, който ще разполага с цялата необходима информация/документи за съответните предприятия.
86.	06.11.2025 г.	Уважаеми дами и господа, Фирмата кандидат има основен код на дейност 14.13 Производство на горно облекло, без работно. Исква да кандидатства за нова технология, отговаряща на изискванията на Индустрия 4, с която технология обаче ще се внедри производство на изделия от пластмаса - пластмасови копчета - които ще бъдат използвани единствено и само за собственото производство на облекло т.е. няма да бъдат продавани като отделен артикул от фирмата. Считаме, че класифицирането на това производство в КИД 32.99, където е посочено "производство на копчета, катарамии и ципове от тях" не е приложимо, тъй като в бъдеще фирмата кандидат няма да реализира приходи от продажбата на такъв вид продукти. Допустимо ли е да заявим код на проекта 14.13 Производство на горно облекло, без работно, предвид факта, че приходите от дейността на фирмата ще си останат в този код на дейност?	За да е допустим кандидат по процедурата, предприятието трябва да е заявило подкрепа само за кода на основната си икономическа дейност съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на Националния статистически институт (НСИ) – Приложение 12 към Условията за кандидатстване. В тази връзка в случай че кодът на основната икономическа дейност на кандидата въз основа на данни, предоставени от НСИ за 2024 г. е посоченият в запитването код 14.13 „Производство на горно облекло, без работно“, то е допустимо кандидатът да заяви подкрепа за този код. С оглед посоченото и предвид информацията в запитването, в случай че пластмасовите копчета ще бъдат използвани единствено за основната дейност на кандидата по производство на горно облекло, тоест ще бъдат зашивани за облеклото и няма да бъдат продавани като отделен продукт, то подкрепа за тази дейност би била допустима при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Окончателното решение относно допустимостта по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение. По процедурата не е допустимо заявяване на подкрепа за допълнителна икономическа дейност на кандидата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			В допълнение съгласно подт. 5), т. 11.1. от Условиата за кандидатстване, в процеса на изпълнение на проектите, придобитите по проекта активи/услуги е допустимо да се ползват и във връзка с икономическа/и дейност/и на кандидата, различна/и от дейността, за която е заявена подкрепа, в случай че тази/тези дейност/и не попада/т в недопустимите дейности/сектори, посочени в т. 11.2 от Условиата за кандидатстване. В случай че на етап изпълнение на проектите се установи, че активите/услугите се ползват във връзка с недопустима/и дейност/и, предоставените средства (в случай на изплатени такива) подлежат на възстановяване.
87.	11.11.2025 г.	Здравейте, Моля за разяснения за следното: 1. В Приложение 5 към Условиата за кандидатстване, по отношение на Системи за бизнес анализи като BI (Business Intelligence) е посочено, че „Недопустими по процедурата са традиционни системи и приложения за бизнес анализи, които анализират исторически данни и създават отчети, но не взаимодействат директно и не управляват процеси в реално време, както и не се интегрират директно с индустриални IoT платформи.” Моля за официално разяснение дали предприятия в сектор „услуги“ (напр. телекомуникации, ИТ услуги, логистика, търговия и др.) могат да заявят разходи за внедряване на BI система, когато: - системата извършва анализи в реално време върху оперативни данни, постъпващи от други софтуерни системи (напр. ERP, CRM, helpdesk, системи за управление на клиенти, сървърна инфраструктура и т.н.), - но не използва индустриални IoT устройства в тесния смисъл (датчици, сензори, производствени контролери и др.). Тоест, допустимо ли е BI решение да се счита за интегрирано с „IoT“ в контекста на процедурата, ако обработва данни в реално време от софтуерни източници и информационни системи, а не от физически индустриални устройства? 2. Допустимо ли е при попълването на Раздел Е-декларация „Техническа спецификация на предвидените за закупуване ДМА и/или ДНА“ на няколко отделни реда да се добави един и същи актив с уточнението, че	1. В Приложение 5 към Условиата за кандидатстване са дефинирани минимални изисквания към най-разпространените управленски системи, използвани в предприятията, включително за системи за бизнес анализи като BI (Business Intelligence). Посочените в приложението минимални характеристики за всяка една от видовете системи са тези, които Управляващият орган счита за необходими за покриване на изискванията от областта на Индустрия 4.0. В тази връзка и предвид информацията в запитването, допустими за финансиране по процедурата са системи за бизнес анализи като BI (Business Intelligence), които притежават поне 2 (две) или повече от общо 6 (шест) изброени функции, посочени в Приложение 5 като интеграцията с IoT и анализ в реално време са задължителни. В допълнение, в каре „ВАЖНО“ е посочено, че недопустими по процедурата са традиционни системи и приложения за бизнес анализи, които анализират исторически данни и създават отчети, но не взаимодействат директно и не управляват процеси в реално време, както и не се интегрират директно с индустриални IoT платформи. С оглед горепосоченото и предвид запитването, изискването по процедурата за IoT интеграция и анализ в реално време при внедряване на BI система може напълно да се удовлетвори „в сектор „услуги“ (напр. телекомуникации, ИТ услуги, логистика, търговия и др.)“, в случай че системата: - получава автоматични, динамични данни от реални обекти и физически устройства (без необходимост те да представляват производствени машини и оборудване в тесния смисъл) и - извършва визуализация и анализ в реално време.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		следват продължения в описанието на Минималните технически и/или функционални характеристики на актива? 2500 символа не биха били достатъчни при включването на техническите и функционални параметри на специализирани софтуерни системи с оглед спазването и на изискването „В случаите на придобиване на софтуер се представя една оферта, която следва задължително да включва както описание на основните модули на актива, така и негови конкретни технически спецификации/параметри”. Благодаря ви предварително.	В тази връзка IoT устройствата са приложими за сектор „Услуги“, като данни от тях могат да се предават към BI система. Няколко примера в тази посока са: - в сектора на телекомуникациите – използват се IoT сензори за мониторинг и оптимизация на мрежова инфраструктура, които събират данни за температура, консумация на енергия, натоварване и др. Данните се предават към BI система, която предоставя анализи, например за време на работа на мрежови възли, предсказуеми откази на оборудване, разход на енергия по региони и др. - в сектора на ИТ услугите – при управление на центрове за данни (data centers), където могат да се използват IoT сензори за събиране на данни за температура, консумация на ток, вибрации, шум, влажност. Чрез интеграцията с BI система е възможно да се проследи натоварване на сървъри, неефективно охлаждане, прогнозни енергийни разходи и др. - в сектора на логистиката и складовата дейност – IoT сензори за влажност/температура в складове и помещения, с данните от които BI системата може да визуализира температурни отклонения, индикатори за риск и др. за предотвратяване на загуби и подобряване на качеството при съхранение на храни, лекарства и друг вид стоки. - в сектора на търговията – използват се IoT сензори за движение, осветление, температура и камери с броене на посетители в търговски обекти. Данните се интегрират в BI система, която предоставя анализ за посещаемост на обекти, консумация на енергия, клиентски поток и т.н. и служат за оптимизация на персонала, енергопотреблението и др. В тази връзка и предвид горепосоченото, не са допустими разходи за BI система, ако тя не отговоря кумулативно и на двете задължителни минимални изисквания, посочени в Приложение 5 към Условието за кандидатстване. В допълнение, по процедурата са допустими за финансиране както цялостни управленски системи, така и модули към тях, като модули с функционалност близка до BI към налични в предприятието ERP/CRM системи и др. биха могли да са сред допустимите, в случай че отговарят на всички останали изисквания по процедурата. Допълнителна информация относно минималните изисквания за модули към ERP/CRM системи може да намерите в т. I от Приложение 5 към Условието за кандидатстване, както и да се запознаете с разясненията по въпрос № 68.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			2. В случай че ограничението от 2500 символа в полето на колона № 4 „Минимални технически и/или функционални характеристики на активите“ не са достатъчни за въвеждане на нужната информация, то е допустимо на следващ ред да въведете отново същия актив като попълните колона № 1, 2, 3 и 5 по идентичен начин, а в горепосочената колона № 4 по ясен и разбираем начин обозначите съответното продължение на минималните технически и функционални характеристики на същия актив (например като добавите „част 1“ в текста в колона № 4 на първия ред, „част 2“ в текста в колона № 4 на втория ред за същия актив и т.н. или по друг подходящ начин).